

e-Fatura ve e-Defter Uygulamasına Geçiş Zorunlulukları Hakkında Bilgilendirme Duyurusu

Vergi mükelleflerine, bağılı oldukları Vergi Dairesi Müdürlükleri tarafından son zamanlarda gönderilen yazılarla vergi idaresinin bilgi sistemlerinde y...

e-Fatura ve e-Defter Uygulamasına Geçiş Zorunlulukları Hakkında Bilgilendirme Duyurusu

Tarih: 25 Haziran 2024 / 12:48Kategori: [Duyurular](#), [Manşet](#)
Yazdır [E-posta](#)

Vergi mükelleflerine, bağılı oldukları Vergi Dairesi Müdürlükleri tarafından son zamanlarda gönderilen yazılarla vergi idaresinin bilgi sistemlerinde yer alan bilgiler çerçevesinde, süresinde e-Fatura, e-Arşiv Fatura ve e-Defter uygulamalarına geçilmemiş olduğunun değerlendirildiği ve bu nedenle ilgili uygulamalara süresinde dahil olunmaması nedeniyle mükelleflere özel usulsüzlük cezalarının kesileceği yönünde bildirimlerde bulunmaktadır.

Birliğimize bu kapsamda Serbest Muhasebeci Mali Müşavir meslek mensuplarımız tarafından yoğun olarak iletilen, soru, talep ve mükelleflerin durumları hakkındaki hususlar dikkate alınarak aşağıdaki açıklamalarımızın yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bilindiği üzere, e-Belge uygulamalarına geçiş zorunluluğu 509

Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmektedir.

İlgili Tebliğin güncel haline;

https://ebelge.gib.gov.tr/dosyalar/tebligler/Guncel_Sekli_ile_509_Sira_No'lu_VUK_Genel_Teblici.pdf

linkinden erişilebilmektedir.

İlgili Genel Tebliğde her bir e-Belge türü için hangi mükelleflerin hangi tarihlerde e-Belge uygulamasına zorunlu geçiş kapsamında gerekli başvuru işlemlerini yaparak geçmesi gerektiği hakkında detaylı açıklamalar yapılmıştır.

Bu açıklamalara bakıldığında, e-Belge uygulamalarına geçiş zorunluluğu getirilen mükellef gruplarından bazı mükellef gruplarının ciro büyüklüğüne bağlı olarak, bazı mükellef gruplarının cirodan bağımsız olarak sadece faaliyette bulunduğu iş alanına bağlı olarak, bazı mükellef gruplarında ise hem ciro hem de iş alanının birlikte dikkate alınmasına bağlı olarak e-Belge uygulamalarına geçiş zorunluluğunun getirildiği ve ilgili Genel Tebliğde belirtilen tarihler dikkate alınarak e-Belge uygulamalarına gerekli hazırlıkları yapılarak zorunluluk kapsamında geçilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu yönüyle bakıldığında;

e-Fatura uygulamasına (ve doğal olarak e-Arşiv Fatura uygulamasına) ve bunun da sonucu olarak (e-Fatura uygulamasına zorunlu olarak geçmesi gereken mükellefler bakımından) e-Defter uygulamasına zorunlu olarak geçmesi gereken mükellef grupları 509 Sıra No.lu Tebliğin ilgili düzenlemeleri dikkate alındığında Ek-1 de yer verilen özet tablodaki özetlenmiştir.

Getirilen bu zorunluluklar gereğince, işletmelerin ilgili yıllar ciroları (brüt satış hasılatı veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) veya faaliyet alanları birlikte

değerlendirilmesi; e-Fatura, e-Arşiv Fatura ve e-Defter Uygulamalarına geçiş zorunluluğunun başlangıcının belirlenmesi ve buna bağlı olarak yükümlülüklerin yerine getirilmesi gereken tarihlerin belirlenmesi bakımından büyük önem arz etmektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığı, çeşitli kurum ve kuruluşlardan (e-Ticaret platformları vb. dahil) temin ettiği bilgiler ile mükellefiyete ilişkin sicil, bildirim, beyan vb. diğer iç kaynakları yoluyla oluşturduğu verileri dikkate alıp gerekli analizleri yaparak hangi mükelleflerin hangi tarihten itibaren e-Fatura, e-Arşiv Fatura ve e-Defter uygulamasına geçmesi gerektiğine ilişkin değerlendirmelerini mükelleflere yazılı olarak bildirmekte ve süresinde geçmemiş gözükten mükellefler için cezai işlemler uygulamaktadır.

Bu analiz çalışmalarını yaparken kullanılan önemli bir veri de işletmelerin faaliyet alanlarını gösteren ve sicil kayıtlarında yer alan NACE KODLARI'dır. Her bir mükellefin NACE kodunun, güncel, doğru ve gerçek(fiili) faaliyet alanına uygun olması; hem vergi idaresince mükellefin e-Belge ve e-Defter uygulamalarına geçiş yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğinin tespitine yönelik yapacağı çalışmalarda hem de işletmelere ilişkin oluşturulacak istatistikî çalışmalarda önem arz etmektedir.

Belirtilen bu açıklamalarımız çerçevesinde, kendilerine e-Belge ve e-Defter uygulamalarına geçiş zorunluluğu bildirilen mükellefleri yapılan yazılı bildirimlerin durumu dikkate alınarak, aşağıda belirtilen başlıklar halinde işlemlerin sürdürülmesi tavsiye edilmektedir.

a) NACE KODLARININ FİİLEN FAALİYETTE BULUNAN İŞ KONUSU ARASINDA YER ALMAMASI: Vergi idaresi sistemlerinde yer alan NACE KODLARININ mükellefin sicil bilgilerinden araştırılması (Dijital Vergi Dairesi Uygulamasından kontrol edilebilir), bu NACE kodları arasında kendilerine e-Belge uygulamalarına geçiş zorunluluğu getirilen faaliyet türlerinin (Ek-1 deki tabloda detaylı belirtilmektedir) yer alıp almadığı tetkik edilerek,

fiilen bu NACE kodlarından faaliyette bulunmadığı tespit edilen mükelleflere ilişkin olarak, bağlı oldukları vergi dairelerine tevsik edici bilgi ve belgeleri ile başvurarak NACE kodlarının güncellenmesi ve yazılı bildirimlerin (veya cezai işlemlerin) dayanağı fiilen faaliyette bulunulmayan NACE kodundaki faaliyetten kaynaklanıyorsa; konuya ilişkin yazılı itirazlarının vergi dairelerine yapılarak cezai işlemlerin düzeltilmesinin talep edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

b) E-TİCARET SATIŞI OLMAYAN VEYA E-TİCARET SATIŞI OLUP DA İLGİLİ YIL CİROSU AŞILMAMASI: Vergi idaresi sistemlerinde yer alan bilgilerde, mükellefin kendisine veya başkalarına ait internet sitelerinde mal veya hizmet satışı yapmış ve ilgili yıl cirosu tebliğde belirtilen ciro büyüklüğünü aşmış olması nedeniyle kendilerine yazılı bildirim (cezai işlem) yapılmış olanlar, bu durumlarının aksi yönde (e-Ticaret işlemlerinin hiç olmadığı ve/veya e-Ticaret işlemi olsa dahi ilgili yıl cirolarının tebliğde belirtilen tutarları aşmadığı hakkında) durumlarını tevsik edebilmeleri halinde bu tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte bağlı oldukları vergi dairelerine başvurarak yazılı itirazlarının vergi dairelerine yapılarak cezai işlemlerin düzeltilmesinin talep edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

c) GAYRİMENKUL VE/VEYA MOTORLU TAŞIT İNŞA, İMAL, ALIM-SATIM VEYA KİRALAMA VEYA BUNLARA ARACILIK İŞLEMLERİNİN OLMAMASI VEYA OLMAKLA BİRLİKTE İLGİLİ YIL CİROSU AŞILMAMASI: Vergi idaresi sistemlerinde yer alan bilgilerde, mükellefin gayrimenkul ve/veya motorlu taşıt inşa, imal, alım-satım veya kiralama veya bunlara aracılık işlemlerinin olduğu ve ilgili yıl cirosu aşılmış olduğu değerlendirmeleri ile kendilerine yazılı bildirim (cezai işlem) yapılmış olanlar, bu durumlarının aksi yönde (belirtilen faaliyetlerinin hiç olmadığı ve/veya olsa dahi ilgili yıl cirolarının tebliğde belirtilen tutarları aşmadığı hakkında) durumlarını tevsik edebilmeleri halinde bu tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte bağlı oldukları vergi dairelerine başvurarak yazılı itirazlarının vergi dairelerine yapılarak cezai işlemlerin düzeltilmesinin talep

edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

d) ZORUNLULUK ŐARTLARI OLUŐTUĐU HALDE SÜRESİNDE E-BELGE VE E-DEFTER UYGULAMASINA BAŐVURULMAMIŐ OLMASI: Vergi dairesi tarafından yapılan yazılı bildirimde, Tebliğde belirtilen niteliklere (faaliyet türü ve/veya ciro birlikte veya ayrı ayrı) haiz olduğu halde süresinde e-Belge ve e-Defter uygulamalarına dahil olmayan mükelleflere ilişkin olarak, yazılı bildirimde verilen bir süre olması halinde bu süre içinde gerekli hazırlıkların (e-İmza / Mali Mühür temini) yapılarak e-Belge ve e-Defter uygulamalarına başvuru yapılması, artırımlı cezai işlemlerin yapılmaması ve düzenlenen belgeler ile tutulan defterlerin sıhhati (geçerliliği) bakımından, yükümlülük Őartlarının oluştuğu zamana göre aşağıdaki Őekilde işlemlerin yürütülmesi tavsiye edilmektedir.

I- 2022 YILI ve ÖNCESİNDEN OLUŐAN ŐARTLARDAN DOLAYI E-FATURA/E-DEFTER ZORUNLU GEÇİŞTE YAPILMASI GEREKENLER

Tebliğatta belirtilen geçmiş dönem faaliyetlerine göre e-fatura/e-defter geçiş zorunluluğu Őartları oluşmuş ise;

- Özel Usulsüzlük cezalarını indirim baŐvurusu yapılarak indirimli olarak ödenmesi,
- Gerçek kişilerde e-imza veya mali mühür, tüzel kişilerde mali mühür temin edilmesi,
- Mükellefin e-Fatura uygulamasına ilişkin kaydının belirlenen 15 günlük süre içerisinde yapılması,
- Mükellefin e-Defter baŐvurusunun izleyen ay başından (01/07/2024) başlamak üzere yapılması (tebliğde başkanlık tarafından resen belirtilse de)
- 30/06/2024 tarihine kadar defterlerin kâğıt ortamında tutulması, temmuz ayı sonuna kadar kâğıt ortamında tutulan yevmiye defterinin kapanış tasdikinin yapılması, 01/07/2024

tarihinden itibaren elektronik defter olarak tutulması, gerekmektedir.

II- 2023 YILINDA OLUŞMUŞ OLAN CİOR ŞARTINDAN DOLAYI E-FATURA/E-DEFTER ZORUNLU GEÇİŞTE YAPILMASI GEREKENLER

2023 yılında e-Fatura uygulamasına ait zorunlu geçiş koşullarından ciro koşulunun sağlanmış olmasından (önceki yıllarda şartların sağlanmadığı varsayımı altında) dolayı e-Fatura uygulamasına geçişin yapılmaması nedeniyle cezai işlem söz konusu ise, 2023 yılı cirosu 3 Milyon TL yi aşanlar açısından e-Fatura uygulamasına zorunlu geçiş tarihi 1.7.2024 olduğundan bu cezai işleme tevsik edici bilgi ve belgelerle itiraz edilebileceği değerlendirilmekte ancak e-Fatura uygulamasına geçiş için gerekli başvuru işlemlerinin 1.7.2024 tarihinden önce yapılması gereği ceza işlemlerin uygulanmaması bakımından önem arz etmektedir. Bu çerçevede, belirtilen durumda olan mükelleflere (e-Fatura uygulamasını 1.7.2024 te geçmesi gerekenlere) ilişkin olarak;

- Gerçek Kişilerde e-İmza veya Mali Mühür, Tüzel Kişilerde Mali Mühürlerin ivedilikle temin edilmesi,
- Mükellefin e-Fatura Kaydınının 1/7/2024 tarihine kadar tamamlanması ve bu tarihten sonra e-Fatura sistemine kayıtlı hale getirilmesi,
- Bu mükellefler için e-Deftere zorunlu geçiş tarihinin 1/1/2025 olması nedeniyle bu tarih başvuruda başlangıç tarihi olarak bildirilerek e-Defter uygulamasına geçişin yapılması (zorunluluk tarihi 1.1.2025 olmakla birlikte, 2024 yılı içinde de e-Defter uygulamasına isteğe bağlı olarak geçilebileceği), e-Defter e geçiş öncesi aylara ilişkin defterlerin ise kağıt ortamda tutulmaya devam edilmesi ve kağıt defterlerin kapanış tasdiklerinin bir ay içinde yaptırılması önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

III- İŞLETME HESABI ESASINA GÖRE DEFTER TUTAN MÜKELLEFLER (DEFTER BEYAN SİSTEMİ) E-BELGE VE E-DEFTER UYGULAMASINA GEÇİŞ

ZORUNLULUKLARI İLE İLGİLİ YAPILMASI GEREKENLER

Defter beyan sisteminde yer alan işletmeler açısından,

-2023 Brüt satış hasılatı 500 Bin TL'yi geçen; kendi internet siteleri veya aracı hizmet sağlayıcılarının platformları üzerinden e-Ticaret yapanlar ile gayrimenkul inşa, alım, satım, motorlu taşıtlar ticareti vb. özel olarak belirlenen faaliyetleri yürütenlerin, 01/07/2024 tarihine kadar e-Fatura sistemine kaydolması zorunlu olup bu tarihten önce e-İmza veya Mali Mühür, ivedilikle temin edilmesi ve e-Fatura uygulamasına kaydın 1/7/2024 tarihine kadar tamamlanması ve bu tarihten sonra e-Fatura sistemine kayıtlı hale getirilmesi gerekmektedir.

-Vergi Mükellefi 2.sınıf tüccar olarak defter beyan sisteminde kaldığı sürece (bilanço esasına geçmediği sürece) e-defter geçiş zorunluluğu bulunmamaktadır. Eğer ilerleyen yıllarda bilanço esasına geçiş yapılır ise bilançoya geçtiği dönem itibariyle e-Defter uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunmaktadır.

e) E-DEFTER UYGULAMASINA GEÇİŞ TARİHİ VE KAĞIT TUTULAN DEFTERLERİN DURUMU:

e-Defter uygulamasında başvuru tarihini izleyen ayın başından itibaren e-Deftere geçiş mümkün olduğundan, başvurunun yapıldığı ayın sonuna kadar olan dönemlere ait defterlerin genel esaslar çerçevesinde noter tasdikli kağıt ortamda tutulması, bu defterlerin e-Deftere geçiş tarihinden itibaren bir ay içinde kapanış tasdiklerinin yaptırılması, e-Defter uygulamasına geçildiği tarihin başlangıcından itibaren de defterlerin elektronik ortamda e-Defter olarak tutulması cezai işlemlerin yapılmaması ve tutulan defterlerin sıhhati (geçerliliği) bakımından önem arz etmektedir. Kendisine e-defter tutulma zorunluluğu getirildiği halde gerekli başvuruyu yapmayan veya başvuru yapılmasına rağmen e-Defter uygulamasına kaydolunan tarihten sonra tutulan kağıt defterler hukuken

geçersiz olacağı değerlendirilmektedir.

22.05.2024 tarihinde yayınlanan e-Defter Tebliğine (4 Sıra No.lu) göre, Tebliğin yayınlandığı tarihten itibaren kendilerine e-defter tutma zorunluluk getirilen mükelleflerin zorunluluklarının başladığı tarihten itibaren kâğıt ortamda tuttukları defterler hukuken geçersiz olacağından, zorunlulukların başladığı tarihten önce e-Defter uygulamasına ilişkin başvuru işlemlerinin tamamlanması ve zorunluluk başlangıcından itibaren defterlerin elektronik ortamda e-Defter olarak tutulması cezai işlemlerin yapılmaması ve tutulan defterlerin sıhhati (geçerliliği) bakımından önem arz etmektedir.

[e-Fatura ve e-Defter Uygulamasına Geçiş Zorunlulukları Tablosu İçin Tıklayınız](#)

Kaynak: GİB